

Lezing homeopathie voor huisartsen en apotheek-medewerkers te Oss

Graag wil ik u wat vertellen over homeopathie, als een volwaardige complementaire geneeswijze, naast de reguliere. Ik mag dat na bijna 25 jaar praktijkervaring zo stellen.

1. Eerst wil ik het kort hebben over de historie, en de filosofie van de homeopathie.
2. Dan over de praktijk van alle dag, waaronder het homeopathisch consult en de inzet van medicijnen.
3. Tenslotte over indicaties voor homeopathie, die u kunt hanteren en hoe wij elkaar concreet kunnen aanvullen, in het belang van onze patienten

ad 1. Iets over de historie van de homeopathie.

Hippocrates, 400 voor Christus, op het Griekse eiland Kos, was een arts die we met ere aan het begin kunnen plaatsen van de historie van zowel de RG als van de homeopathie. Hij schreef al over `de vis medicatrix`, het zelfgenezende vermogen van de mens om de homeostase te herstellen, zouden we nu zeggen, hetgeen de homeopathisch arts als directe invalshoek van zijn therapie gebruikt. Waarbij we stellen dat symptomen de uitdrukking zijn van de vis medicatrix; zij zijn een poging om het organisme weer in balans te brengen, en waarom zouden we dan symptomen niet eerder ondersteunen dan onderdrukken?

Ook in zijn concrete behandelingswijze liet Hippocrates zien op een tweesplitsing tussen RG en homeopathie te staan. Want bij diarree-patienten gaf hij soms antipathisch uitgekozen stopmiddelen, maar soms gaf hij bij diarree juist purgeermiddelen, uitgekozen op het homeopathische gelijksoortigheidsprincipe, wat ik zo meteen toelicht.

Hippocrates zie ik dan ook, naast later ook de fysicus Albert Einstein als bruggebouwers tussen de RG en de homeopathie.

Echter de grote man van de homeopathie is **Samuel Hahnemann**, die in 1796 door een proef met kinine op hemzelf, ontdekte, dat hij malaria-achtige verschijnselen kreeg. Kinine was toen al een bekend middel tegen malaria. Met die wetenschap kwam hij tot de conclusie: wat iets veroorzaakt, kan het ook genezen. Hahnemann formuleerde het al volgt: *similia similibus curentur*. Deze belangrijkste wetmatigheid uit de homeopathie noemen we het **gelijksoortigheidsprincipe**.

Het leven van Hahnemann begint in 1755 in het voormalige Oost-Duitse stadje Meissen, bekend om zijn porselein. De stad ligt in Saksen, het gebied rond de Elbe, waar vroeger ook Bach, Schiller en Goethe leefden, en dat ik uitvoerig bezocht in 2002, op zoek naar sporen van deze geweldige arts. Hahnemann was al vroeg een begenadigd leerling. Hij kende vele talen, en bekostigde met vertaalwerk ook zijn medicijnenstudie aan de Universiteit van Erlangen. Hahnemann werd voor zijn tijd vrij oud, 88 jaar, en praktizeerde tot 1835 in en rond Leipzig, m.n. in Kothen, en na 1835 werd hij door een jonge Française kunstenares meegetroond naar Parijs, waar hij tot zijn dood in 1843 nog een bloeiende praktijk had. Hij is begraven op de beroemde begraafplaats Pere-la Chaise te Parijs. 3 jaar geleden, als een beloning aan mezelf na het schrijven van een boek over homeopathie, bezocht ik vele werkplekken van Hahnemann in Saksen in het voormalige Oost-Duitsland, een fantastische reis, en tenslotte bezocht ik ook zijn graf, waarvan hier een foto.

Nu wil ik eerst een aantal **begrippen** noemen die in de filosofie van een energetische geneeswijze als homeopathie vaak genoemd worden:

a-het begrip energie, bijv van een levend organisme. Synoniemen zijn: **levenskracht, dynamis, vitaliteit**. We hebben het ook vaak over een bepaald aspect van deze energie, nl. het zelfgenezend of zelfregulerend vermogen, **afweer** of weerstand in de volkstaal. Als regulier arts kunt u met dit alles weinig . De homeopathisch arts des te meer.

Hier wijd ik even over uit, omdat de homeopathie goed verklaarbaar is vanuit de kwantumfysica. Kwanta zijn de kleinst deeltjes, waar iets in opgedeeld kan worden. En volgens Einstein kan een deeltje tegelijk zowel golf (energetische trilling) als deeltje (verstilde energie ofwel massa of materie) zijn. We kennen allemaal de beroemde formule van Einstein : $E = mc^2$, aangevende dat materie tegelijk energie is . Ons menselijk lichaam is dus zowel een stoffelijk lijf als een electromagnetisch veld.

In en om ons lichaam ligt een veld van vooral electro-magnetische energie, afkomstig van de talloze atomen, electronen en fotonen (kleine lichtkwanta), die ons organisme fysiek vormgeven. Zoals wij hier zitten, hebben wij een stoffelijke kant. Wij zien elkaar ook als zodanig. Maar als je verder zou kunnen kijken, zou je een grote deinende massa bewegende atomen kunnen waarnemen. Ons lichaam is in feite een verdicht energieveld .Dit veld staat , zoals moderne wetenschappers als Laszlo, oprichter van de club van Boedapest, in verbinding met het A-veld, ofwel het universele energetisch veld, dat ons allen omringt. Als je over het energieveld van de mens praat kun je daar ook de gebruikelijke fysische items op los laten van : golven, golflengte, trillingsfrequentie, resoneren etc. Dit energieveld is tevens fysisch aan te tonen met Kirlianfotografie, of met electroacupunctuur. Sommige mensen kunnen het voelen of zien, zelfs de kleur ervan, ze noemen dat dan de aura. Dit energieveld heeft een zelfregulerend vermogen, en is dus in staat tot zelfherstel.

De fysicus Prof Popp ontdekte dat alle lichaamscellen ,en met name het DNA daarin, fotonen uitzenden; dit zijn kleine lichtdeeltjes, of kwanta. Samen vormen deze energetische fotonen het electro-magnetisch veld in en om de mens, ja ook met een bepaalde trillingsfrequentie . Regulier kennen we alleen het ECG en EEG als metingen waarbij elektrische energie waargenomen wordt. Bij een MRI wordt ook gebruik ge\maakt van electro-magnetische eigenschappen.

Gedachten als mentale bewustzijnsenergie, kunnen, gedragen door fotonen een verandering teweeg brengen in het electromagnetische veld, wat een waarneembare omzetting in organische moleculen en dus fysische verandering tot gevolg heeft. Omdat het DNA in het hele lichaam aanwezig is, zal een geestelijke of emotionele prikkel, die een verandering op DNA-niveau tot gevolg hebben, zijn repercussies hebben voor het hele lichaam.

Zo kennen we dus bij de mens een energieveld, maar ook andere natuurlijke organismen planten, dieren, en mineralen bevatten energie, en deze kunnen dan weer als bron fungeren van energetische ofwel homeopathische geneesmiddelen. Alle aan organismen gebonden bewustzijn is ook opgeslagen in het universele bewustzijn of het A-veld van Laszlo. Jung zou zeggen: alle archetypen zijn ongeprent in het collectie bewustzijn. En wij kunnen daar, als we willen, verbinding mee hebben.

Moderne natuurkundigen stellen, dat de homeopathische werking te verklaren is, doordat de energetische blauwdruk van een middel resoneert met het energieveld van de patient, en dat gebeurt als de trillingsfrequentie van het energetisch veld van mens en de frequentie van het geneesmiddel hetzelfde zijn. Door die energetische resonantie (in de natuurkunde al lang bekend als het Doppler-effect) treedt herstel en dus genezing op. Dat op dezelfde golflengte zitten goed is voor de mens drukken we ook in onze eigen taal uit.

De kunst van het vak homeopathie is dus: een energetisch middel zoeken wat mee kan resoneren met de energie van de patient, kortom wat dus eenzelfde trillingsgetal heeft als de patient. Immers twee energieën met dezelfde trillingsfrequentie resoneren en versterken elkaar.

De levenskracht gevormd door het energetisch veld van de mens heeft naast een zelfherstellend vermogen ook een vorm van intelligentie: ze weet het organisme bijeen te houden, te reorganiseren na een verstoring, en dingen te herinneren van vroegere reacties. Dit wordt voornamelijk op het conto van het DNA gezet, wat fotonen, kleine lichtdeeltjes uit kan zenden, die fysieke veranderingen in gang kunnen zetten.

Een ander aspect van de levenskracht binnen ons organisme is de constitutie, de aard van het beestje, of het gestel zouden we simpel zeggen. Mooier gedefinieerd is de **constitutie**: de deels aangeboren, deels verworven gesteldheid van het organisme, die mede bepalend is voor hoe iemand reageert op veranderende omstandigheden. Een geneesmiddel dat past bij iemands gehele constitutie noemen we ook een constitutiemiddel.

Dan het begrip

b. Holisme: Hiermee bedoelen we het idee, dat het organisme als een geheel functioneert, zowel bij gezondheid als bij ziekte. In tegenstelling tot het reductionisme van de RG na Pasteur, waarbij men het organisme ziet als een machinerie met verschillende onderdelen, en die, als er een ziekte is, waarbij de oorzaak van buitenaf komt, zoekt naar het storende onderdeel dat gelaedeerd is en dat herstelt of verwijdert.

Echter iedere universitair opgeleide arts weet, dat het menselijk organisme een aantal systemen in zich herbergt, die dwars door het hele lichaam heen lopen, waardoor het functioneren als een geheel ook een steeds makkelijker te accepteren gedachte wordt. Zo weten we dat het menselijk organisme is opgebouwd uit cellen, die allemaal **DNA** bevatten. Dat is een molecuul, dat boodschappen doorgeeft en vormgeeft, vanuit de voorgeschiedenis, via doorerving, maar ook via nieuwe berichtgeving uit bijvoorbeeld gedachten. Gedachten, als mentale energie, kunnen, gedragen door fotonen, zoals we gezien hebben, uitgezonden door het DNA, een verandering teweeg brengen in het electro-magnetische veld, wat een waarneembare omzetting in organische moleculen en dus fysieke verandering tot gevolg heeft. Omdat het DNA dus in het hele lichaam aanwezig is, zal een geestelijke of emotionele prikkel, die een verandering op DNA niveau tot gevolg heeft, zijn repercussies hebben voor het hele lichaam.

Levende wezens weten een constant, maar `bewegend` evenwicht te bewaren door automatische aanpassingen binnen de eigen systemen, in antwoord op veranderingen `buiten`. Het is in feite dit adaptief vermogen waardoor wezens gezond zijn en blijven. De Franse fysioloog Bernard, maar ook de Zwitser Selye veronderstelden al ruim 100 jaar geleden, zo'n doelbewust reactievermogen bij organismen. Bernard noemde het verschijnsel, dat een verstoord evenwicht in het milieu interieur recht getrokken kon worden door een inwendig evenwichtsmechanisme: homeostase, gevormd door het immuunsysteem en de hormonale as. Van Selye is de beroemde stressdefinitie: stress is een niet-specifiek antwoord van het lichaam op enige tegenstand. En de reactie op stress noemt hij het `algemeen adaptatiesyndroom`, veroorzaakt door een teveel aan bijnierschors hormonen. Dit idee veronderstelt een ingebouwd auto- of zelfregulerend vermogen dat bescherming biedt tegen verstoring van het evenwicht. Die onbalans kan het gevolg zijn van fysieke, chemische, biologische en/of emotionele factoren. De wetenschapper Selye en de neuroloog Sternberg stellen ook duidelijk dat stress en emoties invloed hebben op het immuun- en hormonale systeem.

Zo is dus ook in de reguliere wetenschap acceptabel te verklaren dat **lichaam en geest als een geheel** functioneren.

c. Dan komen we nu automatisch bij termen als: **gezondheid, ziekte en een gezonde genezing**

Gezondheid is de situatie, waarin het organisme qua energie geheel in balans is, zowel op fysiek, emotioneel en mentaal niveau. Er zijn dan geen symptomen en de mens is vrij en creatief om te reageren op zijn omgeving. Leven betekent een constant afstemmen van inwendige systemen op uitwendige omstandigheden.

Ziekte wordt volgens de opvattingen van de RG nog al eens veroorzaakt door factoren van buiten het lichaam. Bacterieën, virussen, graspollen. Als we die factoren maar uitschakelen, antibiotica geven bij bacterieën bijv. zal de patient wel herstellen, is de achterliggende gedachte. We weten inderdaad dat antibiotica de bacterieën kunnen doden, maar de patient hoeft zich na een kuur niet altijd beter te voelen. Immers aan de slechte weerstand doet de RG met een antibioticakuur niks, eerder wordt deze er nog door verminderd.

In de homeopathie worden externe factoren als bacterieën niet als oorzaak, maar als aanleiding van het ontstaan van ziekte gezien. De ziekte begint als een onzichtbare verstoring in het electromagnetisch energieveld. Dat begin kan op mentaal, emotioneel-vitaal of fysiek energetisch niveau liggen. Een voorbeeld van een verstoring op mentaal vlak is een delusion: een basiswaan, waar je je aan vast blijft houden. Het zelfregulerend vermogen van de mens zal proberen het evenwicht te herstellen, en doet dat door ziektesymptomen te ontwikkelen. Uiteraard kunnen symptomen ook ontstaan als de zelfregulatie wegvalt door de innerlijke verstoring, en dan ze direct het gevolg van pathologische trilling.

Gelukkig denkt men ook in de huidige reguliere wetenschap over het ontstaan van ziektes steeds vaker wat ruimer als de boven vermelde theorie, dat een enkele externe factor de oorzaak is, en is men gevoelig voor een ander paradigma n.l van het systeemdenken, wat de RG ook heeft gehanteerd tot aan Pasteur toe en het paradigma van de autoregulatie, al geformuleerd door Bernard, en verwezenlijkbaar in de homeopathie.

Bernard zag ziekte nl. als een verstoring van het milieu interieur, waarbij de ziekte dus van binnen uit ontstaat, en niet van buiten af; er is daarbij sprake van een geheel of gedeeltelijk uitvallen van de autoregulatie, bij een onbalans tussen belasting en belastbaarheid. Het concept van autoregulatie, ook uitgangspunt van de homeopathie, is identiek aan het concept van Claude Bernard over zelfhandhaving van het milieu interieur door middel van homeostasis.

Ziekte ontstaat dus van binnenuit. Dat ook emoties, zoals depressie, angst, en woede duidelijke lichamelijke klachten kunnen geven is ook al redelijk gemeengoed aan het worden. Woede bijvoorbeeld als basis voor een hartinfarct. Onlangs nog stelde de gezondheidspsychologe Gerbrig Versteegen in haar proefschrift, dat zij na onderzoek onder chronische whiplash-patienten tot de conclusie was gekomen, dat er ook hier een relatie te zien is tussen bepaalde persoonlijkheden, en de grotere kans daarbij op het ontstaan van chronisch worden van het whiplashsyndroom. En dat langdurige lichamelijke of psychische stress je immuunsysteem kan aantasten en je ziek kan maken, bestrijdt ook bijna geen enkele reguliere arts meer sinds de overtuigende onderzoeken van de Zwitserse fysioloog en wetenschapper Hans Selye rond 1850, die aantoonde dat het lichaam meestal een algehele aanpassingsreactie middels het hormonale systeem laat zien op allerlei stressfactoren. Dat het immuunsysteem daar ook een rol bij speelt werd later duidelijk. Er is bijvoorbeeld ook een sterke relatie tussen stress en het opspelen van het herpesvirus, wat bijvoorbeeld de bekende koortslip veroorzaakt. Aan stress wordt een tweeledig aspect toegekend, wat erg individueel gekleurd is. Stress wordt enerzijds namelijk bepaald door de aard van de belasting van de omstandigheden, waar je aan bloot gesteld wordt, anderzijds door de draagkracht van iemand. In zoverre is er al veel progressie gemaakt, ook in het reguliere denken over de oorzaken van ziek worden. Echter wat therapeutisch te doen als emoties en stress de oorzaak zijn van een zieke patient? Dan heeft de reguliere arts medicamenteus alleen de onderdrukkende angstremmers of de antidepressiva ter beschikking. Gelukkig wordt er ook nog terecht gedacht aan de mogelijkheid van verwijzing naar bijvoorbeeld een psychotherapeut. Maar

geneesmiddelen die echt in de kern de totale energie van de patient weer in evenwicht kunnen brengen en kunnen verbeteren in plaats van te onderdrukken, heeft de reguliere arts niet tot zijn beschikking. Hiervoor zou hij op zo'n moment dus een goede indicatie hebben door te verwijzen naar een homeopathische collega.

In de homeopathie vinden we net als eerder Selye dat ziektesymptomen een uitdrukking zijn van een reactieve inspanning, als antwoord op een **onzichtbare verstoring op het energetische** vlak van de mens, m.n. op het vlak van de emoties of op het vlak van de geest. Met name vormen onjuiste vooronderstellingen, die niet geheel conform de realiteit zijn, en waar een mens desondanks als een **basiswaan** toch aan vast blijft houden, de onzichtbare verstoring op energetisch gebied.

De onzichtbare verstoring is dus de eigenlijke ziekte. **De levenskracht reageert erop door symptomen** te ontwikkelen, subjectief en objectief. De RG ziet deze symptomen als de eigenlijke ziekte, en gaat die te lijf met tegengestelde krachten. De homeopathie ziet de symptomen als een afweerreactie op een verstoring, en stelt dat je juist deze reactie moet ondersteunen, en doet dat door homeopathische middelen te geven, die bij gezonden eenzelfde soort symptomen op kan wekken. Over dit gelijksoortigheidsprincipe heb ik u in het begin geïnformeerd. De homeopathie wordt daarbij een holistische geneeswijze genoemd omdat bij de keuze van het middel gelet wordt op symptomen van de gehele mens, dus zowel op mentale, emotionele als op fysieke symptomen.

Ziekte ontstaat op energetisch niveau, en is een energetisch gebeuren, binnen het organisme en met name binnen het Basis-Bio-Regulatie-Systeem (BBRS). Ziekte gaat gepaard met een pathologische, disharmonische electro-magnetische trilling. Pathologische processen worden in de kern uitgemaakt door bio-energetische dysfunctie.

Het is dan ook logisch als je het hebt over **behandelen** van ziektes, dat je dan ook uitgaat van het beginsel dat je ziektes met een energetische prikkel dient te genezen.

De homeopathie is zo'n energetische regulatietherapie, omdat we middels gepotentieerde homeopathische geneesmiddelen het zelfgenezend vermogen, de autoregulatie van de mens extra energetisch prikkelen.

Ik heb verteld dat een basiswaan, op bewustzijnsniveau, vaak ten grondslag ligt aan het ontstaan van een ziekte. Het zal dan ook duidelijk zijn, dat voor een **goede genezing** ook vaak een bewustzijnsverandering, een wat andere kijk op de dingen om je heen, noodzakelijk is. En onder genezing verstaan we dan het verdwijnen van de oorspronkelijke klachten en het herstel van het energieniveau op fysiek, emotioneel en mentaal niveau. Bij het genezingsproces letten we als homeopathische artsen of een andere natuurwet gevolgd wordt: de genezingswetten van Hering: genezing vindt plaats van boven naar beneden, van binnen naar buiten, van belangrijke naar minder belangrijke organen, en vaak in omgekeerde volgorde van ontstaan.

Vervolgens staan we stil bij de 2 belangrijkste principes van de homeopathie:

1. Het **gelijksoortigheidsbeginsel** is het belangrijkste principe van de homeopathie. Het woord homeopathie, ook door Hahnemann zelf als eerste gebruikt, is hier rechtstreeks van afgeleid. Immers het Griekse woord `homoios` betekent: gelijksoortig. In de Reguliere geneeskunde werken we met geneesmiddelen, die antipathisch genoemd worden, omdat daarbij de klachten van patienten behandeld worden met geneesmiddelen die tegengesteld werken aan de symptomen van de patient, je zou kunnen zeggen volgens het tegengesteldheids- of neutralisatieprincipe: + met – bestrijden.

Maar de homeopathie zet medicijnen in volgens het gelijksoortigheidsprincipe: + met + benaderen

Hahnemann nam in zijn praktijk waar dat epileptische kinderen vrij waren van aanvallen, als ze hoofduitslag kregen. Als die uitslag verdween, kwamen de epileptische aanvallen weer terug. Hij concludeerde dat ziekten die qua uitingsvorm niet op elkaar lijken, dus ongelijksoortig zijn, elkaar alleen maar tijdelijk onderdrukken, maar niet definitief genezen. De sterkere ziekte onderrukt daarbij slechts even de zwakkere. Echter hij zag ook dat excoempatienten definitief vrij waren van excoem als ze de mazelen hadden gehad. Hij concludeerde dat twee op elkaar gelijkende ziektes elkaar definitief kunnen genezen, waarbij de sterkere ziekte de plaats inneemt van de zwakkere en tenslotte vervolgens ook zelf uitdooft.

Door het effect van de kinineproef concludeerde Hahnemann ook dat stoffen in staat zijn een kunstmatige ziekte op te wekken, die lijkt op een natuurlijke ziekte, malaria in dat geval. Omdat niet iedereen de natuurlijke ziekte malaria krijgt, maar wel bijna iedereen een kunstmatige malaria-achtige geneesmiddelenziekte kreeg na inname van kinine, concludeerde hij dat kunstmatige ofwel geneesmiddelenziektes sterker zijn dan natuurlijke ziektes. Een en andere combineerde Hahnemann op een geniale manier door de hypothese te formuleren, dat een kunstmatige ziekte een natuurlijke ziekte blijvend kan doen verdwijnen als deze op elkaar gelijk ofwel:

dat we de natuur zouden moeten nadoen, die soms een chronische ziekte geneest door er een gelijksoortige ziekte aan toe te voegen.

Lijden dus genezen met gelijksoortig lijden, ofwel in het Latijn: *similia similibus curentur*, en hij maakte deze regel daarbij tot zijn lijfspreuk, en tot de ondertiteling van zijn boek `de Organon`, waarin hij alle wetmatigheden rond de homeopathie uitlegde.

Hier zie je het basisprincipe van de homeopathie nog eens tekstueel getoond.

En dan nu nog eens gevisualiseerd

Het gelijksoortigheidsprincipe is bewezen door de Nederlandse bioloog en wetenschapper van Wijk, die cellen beschadigde met arsenicum, en toen hij die cellen weer in contact bracht met gepotentieerd arsenicum herstelden deze cellen sneller dan de controle-groep cellen.

Het was nu belangrijk om zoveel mogelijk geneesmiddelenproeven te doen op gezonde testpersonen om te weten te komen welke symptomen ofwel kunstmatige ziektes door deze geneesmiddelen konden worden opgewekt. Want hoe meer soorten geneesmiddelenziektes je zou kennen, hoe meer gelijksoortige natuurlijke ziektes je zou kunnen genezen. Hahnemann deed in zijn tijd vele geneesmiddelen testen. Ook uit de toxicologie zijn natuurlijk geneesmiddelen symptomen bekend. Menig forensisch verslag laat zien wat de invloed van middelen is op het organisme. Deze symptomen zijn regelrechte geneesmiddelen symptomen. Socrates beschreef zelf de geneesmiddelenwerking van conium, toen hij de gifbeker, gevuld met tinctuur van de gevlekte scheerling, leegdronk. Conium is een bekend en veelvuldig homeopatisch gebruikt geneesmiddel.

Laten we eens onbevooroordeeld nagaan wat ook theoretisch het meest logische is bij de benadering van symptomen: het antipathische of het homeopathische principe, als we er van uitgaan dat er een natuurwet is: die luidt: ieder organisme reageert op een prikkel met een tegengestelde prikkel: het lichaam reageert op + met -. Dat geldt ook voor de reactie van een organisme op een geneesmiddelprikkel

We kennen de twee-fasen-activiteit van geneesmiddelen: d.w.z. medicijnen hebben twee effecten: een primaire en een secundaire werking. De primaire werking is de directe inwerking van het middel op het organisme. De secundaire werking is de directe reactie van het organisme op het middel. De secundaire werking is tegengesteld aan de primaire werking.

Ziektesymptomen zijn ook een reactie van het organisme en zijn dus te vergelijken met een secundaire werking van een middel.

Stel dat een homeopathisch arts nu aan een diarree-pt een middel geeft dat als primaire werking diarree heeft. Dan zal de diarree in het begin even verergeren. We noemen dat de homeopathische beginverergering. Maar daarna zal het organisme met een secundaire reactie een tegengesteld effect laten zien, en de diarree zal geneutraliseerd worden. Er ontstaat dan een blijvend normaal ontlastingspatroon. Geef je bij diarree een stopmiddel, een middel dus met obstipatie als primaire werking, dan zal de secundaire reactie weer diarree zijn, en ben je weer terug bij af, en moet je het middel herhalen, dus: gelijksoortigheid geneest definitief, antipathisch ingezette middelen zul je moeten blijven herhalen.

Alles is gewoon uit de natuurwetten te verklaren .

Overigens zijn er verschillende geneesmiddelen die zowel regulier als homeopathisch bij zelfde indicatie voorgeschreven worden. Je zou dus kunnen zeggen: soms gebruikt u geneesmiddelen volgens de gelijksoortigheidsregel, dus op een homeopathische manier, zonder dat u zich daar bewust van bent. In deze gevallen zal de genezing ook beter zijn. Een voorbeeld is colchicine dat u voorschrijft bij jicht, en ook de homeopathisch arts kan gepotentieerd colchicum voorschrijven bij een jichtpatiënt.

Maar ook bijv ergotamine regulier en secale cornutum in de homeopatie bij bloedvatproblemen. Beiden zijn gemaakt van de rogge-schimmel. Dus er zijn duidelijk indicatief-farmacologische raakvlakken met beider geneeswijzen.

Nemen we het voorbeeld van colchicine. De geneesmiddelenwerking (primaire en secundaire werking opgeteld) van colchicine staat in het Farmacotherapeutisch Kompas beschreven . Het zou raar zijn als de testing op proefpersonen van het homeopathisch geneesmiddel colchicum een ander geneesmiddelbeeld op zou leveren. Dat doet het ook niet . In de Materia Medica staat het geneesmiddelenbeeld van colchicum beschreven. Daar staan dezelfde lokale geneesmiddelen symptomen in als in het reguliere beeld , die als klacht geponeerd dus een indicatie vormen voor het middel. Zonder dat u het beseft schrijft u met colchicum dus niet antipathisch voor maar volgens het gelijksoortigheidsprincipe. Alleen kent de homeopathische MM ook nog een mentaal beeld bij dit middel: het is een middel uit de plantengroep der lelies, en mensen die daar gevoelig voor zijn zijn actieve harde werkers,. Voor colchicum geldt mentaal bijv een sterke gevoeligheid en psychische prikkelbaarheid voor uitwendige prikkels als pijn , voedselgeuren, licht, en wangedrag of ruwheid van anderen. Omdat het reguliere middel alleen maar geïndiceerd wordt op de hoofdklacht , worden de andere geneesmiddelwerkingen ,zoals maag-darm symptomen bijwerkingen genoemd.

Echter bij de keuze van een homeopathisch middel , zoals colchicum bij een jichtpatiënt, wordt op alle klachten gelet wordt, bij de beoordeling van gelijksoortigheid. Dus `n jichtpatiënt, die gevoelig is voor etensgeuren en bijna flauwvalt van misselijkheid van voedselgeuren, en met name van vis bijv, heeft een pre voor een colchicumvoorschrift.

Omdat het symptomenbeeld in zijn geheel dan congruent is met het totale geneesmiddelenbeeld zullen er ook geen ongewenste bijwerkingen zijn.

De similiaregel is overigens ook voldoende wetenschappelijk getoetst. Natuurlijk getuigen dagelijks onze patiënten met hun genezingen na het innemen van homeopathische middelen van de helende werking van de homeopathie, maar o.a. heeft de Nederlandse celbioloog van Wijk aan de Universiteit van Utrecht in 1994 aangetoond dat met arsenicum beschadigde cellen aanzienlijk sneller herstelden als ze behandeld werden met een lage dosis arsenicum. Het zelfherstel werd mogelijk gemaakt door de aanmaak van eiwitten.

Daarmee werd aangetoond dat een stof in onverzwakte toestand (arsenicum in dit verband) een toxische invloed had, maar dat het zelfherstel juist gestimuleerd wordt, als je dezelfde gelijksoortige prikkel geeft, maar dan toxisch verzwakt

Dit was tegelijk een bewijs voor de natuurwet van Arndt-Schultz, die zegt dat een geneesmiddel, dat onverdund en in een grote dosis gegeven wordt het organisme onderdrukt, in nog grotere dosissen is het dodelijk voor het organisme, maar dat kleinere doses, anderzijds het organisme juist stimuleren. Daarvoor zo dadelijk meer

2. Want dit leidt als naar het **tweede** belangrijke homeopathische **principe**, dat van het **potentieren**.

We zagen dat om het zelfherstellend vermogen van de patient te versterken het belangrijk is, dat een geneesmiddel net even sterker is als de energie van de natuurlijke ziekte. Immers deze was met haar energie niet in staat de ziekte zelf te overwinnen. Hahnemann merkte namelijk dat hij, als hij gelijksoortige middelen gaf bij een patient vaak ernstige beginverergeringen ontstonden. Die wilde hij niet, want een van zijn doelstellingen was, patiënten op een milde manier te genezen.

Toevallig kwam hij er achter dat, als zijn geneesmiddelentincturen schudde en verdunde, de beginverergering verminderde. Hahnemann noemde dat proces van verdunnen en schudden : potentieren of dynamisatie.

We kennen verschillende soorten potenties met verschillende mates van verdunning. Potenties worden genoemd naar de mate van verdunnen: D,C,K, LM

Het potentieren is een omstreden punt in de wetenschap, omdat na een bepaalde verdunning er in de vloeistof geen enkel materieel molecuul meer is aan te tonen. Hoe kan zo'n vloeistof die later over suikerbolletjes gegoten wordt en zo de bekende homeopathische korreltjes vormt, dan nog werkzaam zijn? Zo vraagt eenieder zich af. De Franse onderzoeker Benveniste dacht in 1988 het bewijs geleverd te hebben. Hij publiceerde in Nature een geruchtmakend artikel, waarin hij bewees dat lage concentraties van anti-IgE bepaalde granulocyten, die histamine bevatten, konden ontken, maar dat ook hoge potenties van IgE dat konden doen. Hij had dus de werking van hoge potenties bewezen, maar dat werd wetenschappelijk niet aanvaard. De Belgische Prof Ennis echter reproduceerde dezelfde gegevens, waarbij men kon aantonen dat gepotentieerd histamine ook nog werkzaam was op cellen, ook al was er geen molecuul meer aanwezig. De gedachte was : de werkzaamheid van het histamine is als een imprint overgedragen op de oplossingsvloeistof. Dit nu wordt absoluut niet geloofd in de gewone wetenschap en is voer voor hoon bij tegenstanders van de homeopathie, waar Hoogervorst onlangs nog van getuigde. Recent was op de Belgische TV een uitzending te zien, waarin een deskundig team de proef van Benveniste en Ennis opnieuw had overgedaan, en dat er geen bewijs was voor de werking van homeopathische potenties. Echter bij nauwkeurig kijken, zag je dat er alleen verdund werd en niet geschud, dus we hadden niet met potenties te maken. Het laatste woord over wetenschappelijke bewijs van homeopathie zal zeker nog niet gezegd en geschreven zijn.

Wat zouden we wetenschappelijk kunnen zeggen over het potentieprincipe?

In ieder geval komen we dan weer bij de wet van Arndt en Schultz. Dit waren twee hoogleraren die onderzoek deden naar de invloed van chemische stoffen op de groei en ademhaling van gisten. In bepaalde doseringen gaven die stoffen een remming te zien van de groei en ademhaling van de gist, terwijl in lagere doseringen dezelfde stoffen juist stimulerend op de genoemde gistfuncties werkten. Deze wet stelt dus dat het effect van een stof in een hoge dosis omgekeerd wordt in een lage (verdunde) dosis. Bij een hogere dosis is er sprake van een hogere concentratie van moleculen.

Als je dus een geneesmiddel geeft met een sterke dosis zal er eerder een remming van het organisme zijn. Bij een lagere dosis, een verdund middel zal het organisme juist gestimuleerd worden.

Bij een sterk onverdund geneesmiddel is de primaire werking vooral actief, en de secundaire werking geringer, bij verdunde, en nog meer bij ook geschudde middelen, wordt vooral de secundaire werking sterker

Door het potentieren versterk je de secundaire werking van een geneesmiddel, t.o.v. de primaire, en geef je het organisme nog meer kans zich te herstellen.

Nu kunnen we op grond van de nieuwste natuurkundige theorieën verklaren dat door een toenemend potentieringsproces de materiele vorm in energie wordt omgezet via quantumsprongen. Hoe hoger de potentie hoe groter het energetische prikkelvermogen van het geneesmiddel. Hogere potenties zouden hogere electro-magnetische trillingsgetallen hebben.

Concluderend kunnen we stellen dat we de homeopathie wetenschappelijk kunnen verklaren vanuit twee natuurwetten: de wet: actie = reactie en de wet van Arndt-Schultz, en verder uit de gegevenheid van de tweefasen-activiteit van geneesmiddelen

Vervolgens iets over de praktijk van alle dag nl. **het homeopathisch consult.**

Het doel van het homeopathisch consult is het vinden van een energetisch geneesmiddel, dat de patient tot genezing kan brengen, oftewel het verstoorde evenwicht energetisch kan herstellen. Hahnemann stelde immers, dat een natuurlijke ziekte genezen kan worden, door een kunstmatige ziekte, die erop lijkt, maar in zijn kracht of energie net even iets sterker is. Als je 2 zaken, in dit geval 2 ziekten, de natuurlijke en de kunstmatige, met elkaar wilt vergelijken moet je eerst weten hoe ze eruit zien.

Allereerst wil de arts weten hoe de natuurlijke ziekte eruit ziet, dus welke symptomen er te genezen zijn. Dit noemen we **de patientdiagnose**. Onderdelen hierbij zijn anamnese, observatie en onderzoek. De **anamnese** is het vraaggesprek, waarmee we als arts de benodigde symptomen boven water willen krijgen. Voor een goede anamnese is het een absolute voorwaarde, dat je goed en onbevooroordeeld kan luisteren en kijken. De symptomen die het meest opvallend zijn of het meest karakteristiek voor de patient zullen straks het belangrijkste zijn bij de keuze van het geneesmiddel. Daarbij gaat het dus niet zozeer om algemene klachten, die vaak voor iedereen gelden, zoals tranende ogen bij hooikoorts in het voorjaar, maar meer om typische symptomen als hoofdpijn > plassen. Zo'n belangrijk symptoom noemen we in de homeopathie een sleutelsymptoom. Verder zijn belangrijk de omstandigheden, die de klachten doen verbeteren of verslechteren, bijv. pijn in de gewrichten > vochtig weer. Ook de aard, plaats en het karakter van de klacht zijn belangrijk voor de keuze van het geneesmiddel. Verder komen er algemenere vragen over het totale lichaamsfunctioneren aan bod, zoals de voedselvoorkeuren en -afkeren, het eten en de vertering, het zweten, het slapen, de mensies etc. Maar bovenal is de homeopathische arts geïnteresseerd in de patient zelf, zijn karakter, gevoelswereld, zijn leven tot nu toe, wat hem of haar het sterkst bewogen heeft, en waar hij of zij nu de energie vooral in stopt. Tijdens dit gedeelte hoor je als arts pas voor het eerst iets over vastgeroeste ideeën of basiswanen zoals eerder genoemd. Bij kinderen ouder dan 4 jaar kun je al goed van henzelf horen wat hen beweegt. De info van de ouder blijft natuurlijk daarbij altijd ook van essentiële waarde. Bij baby's ben je geheel afhankelijk van wat de ouder weet te vertellen. Als kinderen nog niet zolang op de wereld zijn is de anamnese over de zwangerschap en de geboorte ook belangrijk. Wat de moeder heeft meegemaakt, heeft het kind ook meegemaakt. De anamnese van psychiatrische patienten, geestelijk gehandicapten en verwarde oudere mensen is niet makkelijk.

Ook **de observatie** geeft symptomen . Ik let er al op hoe iemand binnen komt, of een hand geeft. Is hij schuchter of juist arrogant, is er een soft handje, of een ferme?, een bezwete of een droge hand? Ik let op de zithouding, lichaamstaal, is er onrust, hoe is de gelaatsexpressie, etc.

Soms is het nodig ook een lichamelijk **onderzoek** te doen, bijvoorbeeld door de huid te bekijken als het gaat om uitslag, door naar de longen te luisteren bij hoesten etc. Uitgebreid lichamelijk en lab-onderzoek gebeurt echter bij u als huisarts. Op dat punt zal ik ook vaak naar de huisarts verwijzen, of er in overleg mee treden. Want het is natuurlijk van belang een reguliere diagnose te weten, vooral i.v.m. de prognose en de beoordeling van het natuurlijk verloop en de beoordeling of er een contra-indicatie is voor homeopathie, bijv een irreversibele aandoening of een acute levensbedreigende infectie.

Tijdens de anamnese begint voor de patient ook al vaak een bewustwordingsproces omtrent het ziekteproces.

Met al deze anamnestiche, observatie- en onderzoeksgegevens wil de arts een passend, gelijksoortig geneesmiddel uitzoeken, om genezing te geven. Dit proces om tot een geneesmiddelenkeuze te komen ,noemen we de **geneesmiddelendiagnose**. De arts heeft daar een aantal hulpmogelijkheden bij :

1 **het repertorium** of symptomenregister en de

2.De Materia Medica, of het geneesmiddelenboek. Hierin staat van ieder middel de geneesmiddelenwerking beschreven. Dit is de optelsom van alle symptomen die het middel ooit bij proefpersonen heeft kunnen produceren. In feite zou de homeopathische geneesmiddelenbeschrijving van colchicum hetzelfde eruit moeten zien als de beschrijving van colchicine in het Reguliere GeneesmiddelenKompas. De daar beschreven bijwerkingen zijn echter in de homeopathische Materia Medica gewoon onderdeel van het totale beeld, waarop ook voorgeschreven wordt,

De geneesmiddelenbeschrijving geeft ook een beeld van het karakter van de mens, die past bij zo'n middel. Zo praten we over een Sepia-type, als we een patient hebben, die in heel zijn/haar wezen lijkt op de wezenskenmerken van een sepia, ofwel inktvis, en die de meeste symptomen gemeen heeft met symptomen uit het geneesmiddelbeeld van Sepia.

Het eerste consult duurt ongeveer een uur. Tegenstanders van de homeopathie wijten de successen van de homeopathie vaak aan het placebo-effect .Met name de lange duur van het consult zou zo weldadig voor de patienten zijn, dat alle genezingen daardoor te verklaren zouden zijn. Waarom er zoveel tijd nodig is voor het eerste consult weet u nu, en inderdaad , bij wat voor arts krijg je als patient nog een uur om te praten? Echter de genezing wijten wij nog steeds aan vooral de bijdrage van het gegeven middel. Want bij baby's en dieren werken homeopathische middelen ook. 5-6 weken na het eerste consult vindt er meestal een tweede consult plaats, de follow-up, die bijna nog belangrijker is als de eerste, want dan komt de vraag aan bod, wat is er gebeurd sinds het eerste middel en hoe nu verder?

Iemand heeft goed op een middel gereageerd , en is in onze filosofie **wezenlijk hersteld of genezen**, als de klachten verdwenen zijn, de energie hersteld is, en de patient zich weer `de oude` voelt. Gezond ben je weer als je vrij bent ten aanzien van lichamelijk ongemak, vrij bent om emotie`s en gedachten te laten komen en gaan en weer creatief in het leven kunt staan, vrij om te handelen vanuit jezelf. In feite ben je dan weer een geheel geworden, echt geheeld dus

Bij het weggaan van psychische problemen bijv. door adequate psychotherapie of homeopathie volgens de genezingswetten van Hering kan er een verschuiving naar fysieke klachten optreden

Homeopathische middelen zijn gemaakt van planten ,dieren of mineralen .

Eenvoorbeeld van een **plantaardig** middel is: Pulsatilla, dit is gemaakt van het plantje Pulsatilla, ook wel voorjaarsanemoon of wildemanskruid genoemd..

-Een aantal kenmerken van een Pulsatilla-type kun je terugvinden in de uiterlijke kenmerken en eigenschappen van het plantje zelf. Logisch ook als je uitgaat van de gelijksoortigheidsregel natuurlijk, niet waar?

Het is een kwetsbaar plantje uit de ranonkelfamilie. Het plantje heeft zijn grootste kracht, zijn bloei in het voorjaar. Het heeft niet veel water nodig, en groeit graag op een wat droge, winderige grond. De bloem zelf hangt vaak wat licht gebogen naar beneden, en beweegt met ieder briesje mee. Zij staan zelden solitair, maar zoeken in groepjes bescherming bij elkaar. --

-Als het plantje is uitgebloeid lijkt het op de kop van een wildeman.

-De invloed van pulsatilla is uitgetest op proefpersonen en de symptomen die dat opleverden noemen we het geneesmiddelenbeeld van pulsatilla. Het geneesmiddelenbeeld kunnen we ook visualiseren

De constitutie en de persoonlijkheid van personen die vooral en sterk op pulsatilla reageerden noemen we een pulsatilla-type.

-En als het plantje zijn pulsatilla-mensen ook kwetsbaar van aard, drinken meestal weinig, hebben veel klachten in het voorjaar, zijn gevoelig voor omgevingsinvloeden, ofwel beïnvloedbaar, en zoeken graag troost bij een ander. Zij zijn wisselvallig van karakter, veranderlijk, kindje lacht, kindje huult. Vaak heel vriendelijk en meegaand. Ze zijn vaak afhankelijk, kunnen moeilijk beslissingen nemen. Ze waaien vaak met alle winden mee. Hebben sterke behoefte aan gezelschap van anderen voor aandacht, troost of ondersteuning. Aanvankelijk zijn ze wat schuchter en verlegen, maar als ze wat gewend zijn, durven ze zich meer te laten zien.

Niet alleen van planten zijn geneesmiddelen gemaakt. Ook van **dieren**, zoals bijen, slangen, of ook spinnen. Mensen die dierlijke middelen nodig hebben laten ook meer dierlijke eigenschappen zien, zoals competitiegevoelens, agressie, jalouzie.

-Slangenbeten leiden vaak tot bloedingen, en ziektes, die met bloedingen van doen hebben, kunnen dus volgens het gelijksoortigheidsprincipe genezen worden met een slangenmiddel.

-Ook van spinnen zijn geneesmiddelen gemaakt. Als je door n Tarentula-spin gebeten wordt, wordt je erg druk, en ga je heel wild bewegen. Het middel Tarentula past dus ook bij bezige, hyperactieve mensen, die graag dansen, want op het ritme van ritmische muziek (in disco`s) wordt de rusteloosheid minder. Men wordt dan rustiger. Vaak is er een gedrag van aandacht trekken, omdat men het gevoel heeft onvoldoende bemind te zijn. Men is gehaast en impulsief. Het is een middel wat nog al eens past bij ADHD-kinderen of –volwassenen. Maar ook bij psychiatrisch patienten die gewelddadig zijn, of zichzelf pijn doen, kan het homeopathisch middel Tarentula herstellend werken.

-Apis is gemaakt van bijengif. Allemaal hebben we via een bijensteek het bijengif wel eens uitgetest. We ervaren en zien dan symptomen als : zwelling, jeuk, pijn, branderigheid, warmte, en verlichting door kou.

Deze symptomen kan ook een angina-patient je vertellen, en zo zal het je nu wellicht niet meer verbazen, op grond van het gelijksoortigheidsbeginsel, dat apis, het homeopathisch gemaakte middel, door verdunning en schudden van het bijengif, angina kan genezen.

Naast planten en dieren zijn de **mineralen** een bron van geneesmiddelen. We vinden hier zwavel, koolstof, zuurstof, ijzer, goud etc. De Russische chemicus Mendeljeff heeft alle elementen geordend in het zgn. Scheikundige **Periodieke Systeem** opgedeeld in 7 groepen, volgens opklimmend atoomgetal. Het eerste element is waterstof, dat ook als eerste ontstond

na de oerknal. Uit het waterstofatoom evolueerden achtereenvolgens alle elementen van de 7 series. Collega Jan Scholten heeft ontdekt dat er bij ieder element een bepaalde persoonlijkheid past, van een mens, die dat middel als genezend kan gebruiken. En verder heeft hij ontdekt dat er in de opbouw van het PS een zelfde patroon zit als in de opbouw van het menselijk leven en van de menselijke persoonlijkheidsontwikkeling. 7 groepen van chemische elementen, analoog aan de 7 levensfasen van de mens. Zo past de koolstofserie bij het begin van de persoonlijkheidsontwikkeling, als je nog kind bent, de siliciumserie heeft te maken met de tijd dat je relaties legt en in een gezin meedraait, de ijzerserie met werken en verantwoordelijkheid voor je daden dragen. IJzer betekent in het Latijn ferm, en wij zien Ferrum-mensen ook als ferme mensen, mannen van staal, volhouders. IJzer heeft met bloed natuurlijk vandoen, en vulling van het bloedvatstelsel. Mensen die ijzer als middel hebben hebben vaak een rood hoofd bij inspanning.

Je ziet hier **kwik, mercurius**, een metaal, dat we kennen van zijn instabiliteit. De instabiliteit voor temperaturen was aanleiding om kwik in thermometers te gebruiken. Bij testingen op proefpersonen blijkt kwik ook een instabiliteit te veroorzaken op mentaal, emotioneel en fysiek niveau en het mercurius(kwik)beeld laat dan ook symptomen zien als: rusteloosheid (kwik in de broek zeiden we vroeger ook), stotteren, zweten, koorts en koude rillingen. De rusteloosheid is aanleiding om mercurius wel eens te gebruiken bij adhd-patiënten, tenminste als andere kenmerken van de patient ook passen bij het mercuriusbeeld.

Ik pleit voor een aanvullende functie tussen de homeopathie en de RG , elkaars sterke kanten respecterend. Want ik zie RG en homeopathie als mogelijk elkaar complementerende geneeswijzen.

De **sterke kant van de homeopathie** is het behandelen van vooral **chronische ziektes**, omdat de versterking van de levenskracht essentieel hierbij is. Voorbeelden: **exceem, cara, migraine, hormonale stoornissen, psychische problemen, psycho-somatische ziektes, het CVS, ME, de nasleep van vaccinaties en ziektes als Pfeiffer, etc,**

de sterke kanten van de RG : traumatologie, intensive care, neurologische beelden, acute ernstige infectie`s, m.n. door de antipathie, en de chirurgie.

Mij lijkt dat een hoop van de patiënten die bij u als huisarts komen ook een passende homeopathische behandeling zouden kunnen gebruiken . Ik denk dan aan kinderen met oorontstekingen, waarbij geadviseerd wordt geen antibiotica meer te geven; of recidiverende fluor vaginalis, migraine-patiënten, menses- en menopauzale klachten etc.

Ik zou het een uitdaging vinden , nu we toch gezamenlijk in een gebouw zitten of we ook daadwerkelijk gestalte zouden kunnen geven aan een complementaire samenwerking. Dat kan natuurlijk niet van de ene op de andere dag. Zo iets moet groeien, maar eerst moet er wel een gezamenlijke intentie zijn. Ik stel me voor dat we op dit moment zouden kunnen kijken of die intentie er is , ja of niet

Zo ja, dan zouden we kunnen praten hoe we een en ander verder gestalte zouden kunnen geven. Ik bied aan bij iedere patient die van uw kant verwezen wordt , een korte rapportage naar u terug te sturen van mijn behandelingsadvies, en de rede, analyse, waarom ik een bepaald middel heb gegeven.

Als er bij u behoefte is aan vooroverleg, ook prima

Na verloop van tijd zouden we een evaluatie kunnen doen, bijv. aan de hand van casusbesprekingen

Dank voor uw aandacht

